

ସ୍ଵପ୍ନାହ୍ୟାନ୍ତ ସାହିତ୍ୟ

ନଳିନୀ ଦାଶ

ମୂଳନା କୁଳରେ କଦମ୍ବ ମୂଳରେ
ମଧ୍ୟର ମୁଣ୍ଡଳା ଗୋଳି
ବଜୁଙ୍ଗା ବଜାଅ ଭିଜାନୀ ଠାଣିରେ
ନାଚି ଶାର ଢଳିଢଳି ।
କୃଷ୍ଣ କାନନରେ ଦୁମ୍ବାଥେ କୃଷ୍ଣ
ଖେଳାଥିଛି ନିତି ଦୋଳି
ସାରିଥିଛି ମୁହଁ ପ୍ରେମ ପାଗଳିନୀ
କଳଙ୍କ ଅବିର ବୋଳି ।
ବାହାନା କରି ସୁଖକ ସାଥୁରେ
ଯାଥାରେ ଯମୁନା ନଳି
ଜଳ ଜଳସା କୁଳାରେ ଦେଇଥାଏ
କଦମ୍ବ ଗଛରେ ଥାଏ ।
ଦଧ ମନ୍ତ୍ର ଥିଲା ସମୟେ ଶୁଣନ୍ତି
ଦୂମର ଉପରେ ସର
କୃଷ୍ଣ ହେ ଦୂମର ମନ ହୃଦୟକୁ
କିଶିଛି ଏ ମନ ମୋର ।
ଅଛ ପାଦବାସା ମାନଙ୍କ ସାଥୁରେ
କରୁଥିଲ କେତେ କେଳି
ହୃଦୟକୁ ମୋର ବାଧୁଥାବା ବେଶ
ମନ ଯାଉଥାରେ ଜଳ ।
ସଖାଙ୍କ ମେଳର ଗୋପକ ଦଳରେ
ମୋ ଆପେ ଅବିର ଖେଳି
ଦେଳା ପୁନେନ୍ଦରେ ହୋଲି ପରବରେ
ରଙ୍ଗ ଦେଇଥାଏ ବୋଲି ।

ଶାରୁ ନଶରକୁ ଲୁଚିବି ଆପନି
ଯମୁନା କୁଳକୁ ନିତି
ପ୍ରେମ ବରୁଆଥି ଦୂମ ସାଥୁରେ ମୁଁ
ଦିନ ମୋ ଯାଏଗା ବିତି ।
ମଧ୍ୟର ମଧ୍ୟରେ ବିତିରେ
କୁଣ୍ଡିବ ବଜୁଙ୍ଗା ସନ ।
ଭିକାରିପା, ଶରଣକୁଳ, ନୟାଗଢ଼
ମୋ-୧୯୩୩୩୦୭୪୮୪

ତଥାପି ପଳାଶ...

ଚନ୍ଦନ କୁମାର ଦାସ

ବୈଶାଖର ବିରହ ରଙ୍ଗରେ
ସଜେଇ ହୋଇଥିଲି ପଳାଶ
ଆର କେତେ ଦିନ
ନିବାରକୁ ସାଥା ରଖୁ ଜଳୁଥିବ ଏମିତି ସେ
ବର୍ତ୍ତନବାର ଗାତି ହୋଇ...
ମନ୍ଦ୍ୟା ମୁଖର ଦୂମୀୟ ଆଖାରେ ତା
ରାଜ୍ୟାଳ୍ୟ ବିଷସର ରଙ୍ଗାନ ବାତାଯନ
ଅନ୍ତରୁ ଆୟ ଯାଏ କାଳୁଥାଏ ସ୍ଵରିତ ଦହନ
ବିଶ୍ୱାସର ବରିବାରେ କେ ପଢ଼ି
ପ୍ରତିକୋଣି ପାଖୁରା
ତଥାପି ପଳାଶ....
ତଥାପି ପଳାଶ ସଂପର୍କର ନନ୍ଦକୁଳେ
ପ୍ରେମର ନେବେଦ୍ୟ ଧରି
ଏକାନ୍ତରେ ଦାର୍ଢାଏଖ କାହାର ଆସିବା ବାକେ
ରାତି ପାହି ଦିନ ଆସେ
ହେଲେ ପର୍ବତୀର ରଙ୍ଗ, ବସନ୍ତର ମାଦକତା
ମୁଁ କିମ୍ବା ଫରତା ଦିଶେ
ବିଜନିର ତୋରା କିମ୍ବା ଜାସିରତେ କିମ୍ବି
ଅପ୍ରାକୁଦିତ ହେବା ପଥର
ଏକ ଶତାବ୍ଦୀ ପ୍ରଥମର ଅନାହୁତ ଅପବାଦର
ବରିବ ଟିକାଟିଏ ନାହିଁ
ମନର ଭାଙ୍ଗା କାନ୍ଦରେ ସଂଗୋପନେ ଲେଖେ ସିଏ
ତା ଆୟଦାର ଆୟଦିପି ।

ଅରଣ୍ୟରୁ ଝାନ-୫

ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ

ବେଳ ସତିଯିବ ଭାବି
ବହୁ ବାଗ ଜଳରେ ମୁଁ ଗଲିଥିଲି
ଅନୁଭୂତିମାନ ଦିଗ ଦେଖାଇ ତ ଥିଲେ
ଅବୁଝା କଞ୍ଚା, କଞ୍ଚା ଗଛ ଆର ଲଟା
ଅପଦା ଭାବ ଓ ଆଲୁ
ଦେହରେ ପାତା,
ଆଖ ଅଧିଯାତ୍ମିଳା,
ଦେଶୁ ମନକୁ ଦୁଃଖ,
ନିଜ ବିଦେଶ କିମ୍ବା ଗଲିଥିଲି
ସେଇଠିରେ ଦଷେ ବିଶ୍ୱାଳ କରିବି ।

ସ୍ଵପନାନ ପୁଷ୍ପରଳ ହୋଇଥିଲେ
ଅନୁଭୂତିମାନ ଦିଗ ଦେଖାଇ ତ ଥିଲେ
ନୁଆ କାନ୍ଦାନ ଖେଲିଯାଇଥିଲା
ବରିଥାବେ ଜଳଶୋଭା, ପମାର ତାକ
ପୁଷ୍ପରଳାନ ନାଚିଗଲିଥିଲେ
ଖୁବିରେ ମନ ଭରିଗଲା
ଦେହରେ ଆର ପରଶ ନଥିଲା ।

ନଥରେ ପାତା ଉପୁଥିବ ପାତା
ସର୍ବେ ଦେଖିବେ ଆନନ୍ଦ ମନନ
ପ୍ରମୁଖବେ ପ୍ରେମବନେ ।

କୁଳ କୁଳ ନାଦେ ଗାଥିବ ଗାତା
ପାଖ ଅନାମିଳା ନଳ
ତିତିରାଥବେ ନଳ ଆକାଶରେ
ଦିବଜଣ ଖୁସି ହୋଇ ।

ନଥରେ ସୋରେ କିମ୍ବା କାଜନାତି
କଳା କାଳିବ ପାଇଁ
କୋଧ ଅସୁରା ଭିତର
କେତେ ପରଶ ପାତାର ନଥିଲା
ବିଶ୍ୱାଳ ବିଶ୍ୱାଳ ନଥିଲା ।

ମା ଅରଣ୍ୟରେ ନିଷୟ ମୁଁ କଳି
ରାଜ ଆର ସୁବାର ବୋଲି ମୁଁ ଖୁଲିବି
ବନ ଫୁଲର ଅନୁତ ସମାରରେ
ନିକୁ ହଜାର ମୁଁ ଦେବି
ମୋ ମନରେ,
ସହେ ନଥିବ, ତର ତ ନଥିବ
ମୋ ବହାର
ପୁଷ୍ପ ସବୁଜିମା ବାରିବିଗେ ଥିବ ।

ମୋ ଗାସାରେ ପକ୍ଷା ଉପିଯାଇଥିବ,
ତା' କାଳିମ ସହ ଗାସା ଲମ୍ବି ଯାଇଥିବ,
ରିକ୍ଷିଂ ତାଳରେ ନାଚିଗଲିଥିବେ,
ମୋର ପ୍ରତିଟି ଖୋଲ ନୁଆ ହେବଥିବ,
ମୋ ହୃଦୟରେ
ସ୍ଵପ୍ନାନ ପୁଲ ହୋଇ ପୁରିଯାଉଥିବ ।

ସେଇଠି କରିବି ଘର

ଶରତ ଦାଶ

ଆକାଶ ଯେଉଁଠି ଦୂମୁଖର ଧରା
ସେଇଠି କରିବି ଘର
ପାଥର ଅନୁଭବ ଦିଶୁଥିବ ତୋରା
ପନ୍ଥ ସବୁର ବାହର କରି ଘର
କରି ସବୁର ବାହର ।

କୁଳ କୁଳ ନାଦେ ଗାଥିବ ଗାତା
ପାଖ ଅନାମିଳା ନଳ
ତିତିରାଥବେ ନଳ ଆକାଶରେ
ଦିବଜଣ ଖୁସି ହୋଇ ।

ନଥରେ ସୋରେ କିମ୍ବା କାଜନାତି
କଳା କାଳିବ ପାଇଁ
କୋଧ ଅସୁରା ଭିତର
କେତେ ପରଶ ପାତାର ନଥିଲା
ବିଶ୍ୱାଳ ବିଶ୍ୱାଳ ନଥିଲା ।

କାହିଁ ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି

ମନର ଗଭାର ପରିଦ୍ରବେ
ଘନ ଅରଣ୍ୟ ପାଇଲି
ଭାବନାମାନ,
ବର୍ଷା ବିରୁଦ୍ଧ ପରିଦ୍ରବେ

କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତ ନାହିଁ
ଅରଣ୍ୟକ ଆର ନିଜକୁ
ଦୁଇଟିକୁ ହେଲେ
ବେଶ ସମୟକୁ ଦୂରେ ଛାତିବାର ଅଛି,

ପାତା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ଦିନରେ କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ମନର ଗଭାର ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ଦିନରେ କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ମନର ଗଭାର ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ଦିନରେ କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ମନର ଗଭାର ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ଦିନରେ କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ମାନୁଛି ।

ମନର ଗଭାର ପରିଦ୍ରବେ
କିମ୍ବା ପରିଦ୍ରବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ

